

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

I december 1969 nedsatte handelsministeriet Forbrugerkommissionen, der fik til opgave bl.a. at undersøge mulighederne for en såvel for forbrugeren som for erhvervslivet i alle henseender tilfredsstillende og hurtig behandling af klager m.v. og eventuelt fremkomme med forslag til en lovgivning herom.

I marts 1973 afgav kommissionen sin betænkning II om markedsføring, forbrugerombudsmand og forbrugerklagenævn (nr. 681-1973).

I betænkningen har Forbrugerkommissionen fremsat forslag om oprettelse ved lov af et almindeligt forbrugerklagenævn, der navnlig skal udøve sin virksomhed på de områder, hvor der ikke findes frivillige klage- og ankenævne, som på en for parterne betryggende måde kan behandle en forbrugerklage. Om de overvejelser i Forbrugerkommissionen, der ligger bag det fremsatte forslag og om forholdene i de øvrige nordiske lande, henvises til kommissionens betænkning s. 27 ff.

Af det samtidig for folketinget fremsatte forslag til lov om markedsføring fremgår, hvilke organisationer og myndigheder der har haft betænkningen forelagt til udtalelse.

Provinshandelskammeret har over for ministeriet gjort gældende, at i betragtning af de ikke ubetydelige omkostninger, som må forventes at være forbundet med oprettelsen af et centralt klagenævn, finder Provinshandelskammeret, at en koordinering og udbygning af de allerede eksisterende klage- og ankenævne måtte være at foretrække. Heroverfor skal man henvise til, at det ikke er tanken med lovforslaget at overflødigøre de eksisterende klage- og ankenævne, men at etablere en godkendelsesordning for disse.

Industrirådet og Butikshandelens Fællesråd har i deres udtalelser fremhævet, at de tilslutter sig det i betænkningen udtalte, under den forudsætning, at de indeholdte lovforslag fremsættes som en helhed uden ændringer.

Danske Bankers Fællesrepræsentation har henvendt opmærksomheden på, at bankerne allerede er undergivet tilsyn, og at dette tilsyn i et vist omfang varetager et ankenævns opgaver.

Assurandør-Societetet har orienteret ministeriet om, at man forbereder oprettelsen af et særligt forbrugerankenævn for forsikringer efter de i betænkningen skitserede principper for private klage- og ankenævne.

I betænkningen har kommissionen afgivet en eenstemmig indstilling, som handelsministeriet kan tilslutte sig, og som er lagt til grund for nærværende lovforslag. Lovforslaget har i dets helhed været forhandlet mellem handelsministeriet og justitsministeriet, og som resultat af disse forhandlinger er udformningen af forslaget en del ændret i forhold til kommissionens lovudkast, uden at der dog herved er opstået nogen realitetsforskel.

Medens forslaget til lov om markedsføring omfatter alle led i omsætningen, er det ved nærværende lovforslag foreslåede forbrugerklagenævn alene kompetent til at behandle klager fra forbrugere vedrørende varer eller arbejds- og tjenesteydelser. Det er således kun det sidste led i omsætningen, der kan indbringe klager for nævnet, men dette udelukker ikke, at en erhvervsdrivende kan indbringe en klage over varer, som han benytter i sin erhvervsvirksomhed, når disse ikke indgår i virksomhedens produktion eller er erhvervet med henblik på videre salg. Lovforslaget omfatter ikke klager vedrørende fast ejendom.

Der er ikke i lovforslaget hjemlet nogen adgang til at håndhæve nævnets afgørelser. Hvis en af nævnet truffen afgørelse ikke efterleves, skal ifølge lovforslagets § 10 den i forslag til lov om markedsføring omhandlede forbrugerombudsmand på klagerens begæring indbringe sagen for domstolene. I øvrigt kan enhver af parterne indbringe en af nævnet truffen afgørelse i en klagesag for domstolene.

Forbrugerkommissionen går i sin betænkning s. 34-36 ind for, at domstolsbehandling af forbrugersager forenkles og billiggøres. Problemerne i forbindelse hermed overvejes for tiden i retsplejerådet og justitsministeriet, og forslag til ændringer i retsplejeloven i den af kommissionen ønskede retning kan ventes fremsat inden længe.

Skal oprettelsen af Forbrugerklagenævnet dække det behov, der består for at forbedre forbrugernes muligheder for at opnå en prøvelse af konflikter, der hidrører fra forbrugskøb og andre aftaler inden for forbrugerområdet, må omkostningerne ved nævnsbehandlingen, således som også kommissionen forudsætter, bæres af det offentlige. Da området for nævnets virksomhed typisk vil være tvister af rent eller overvejende teknisk karakter vil særlig sagkundskab ofte ved sagernes behandling være nødvendig. Denne sagkundskab er det tanken at tilvejebringe ved, at der i samarbejde mellem domstolene og nævnet rundt om i landet udpeges sagkyn-